

**UNIVERSITETET I OSLO
ØKONOMISK INSTITUTT**

Obligatorisk øvelsesoppgave i: ECON1730

Dato for utlevering: 15.10.2012

Dato for innlevering: 29.10.2012 (innen kl. 15:00)

Innleveringssted: På ekspedisjonskontoret for Økonomisk institutt i 12. et. Eilert Sundts hus

Øvrig informasjon:

- Denne øvelsesoppgaven er **obligatorisk**. Kandidater som har fått den obligatoriske øvelsesoppgaven godkjent i et tidligere semester skal **ikke** levere på nytt. Dette gjelder også i tilfeller der kandidaten ikke har bestått eksamen.
- Denne oppgaven vil **IKKE** bli gitt en tellende karakter. En evt. karakter er kun veiledende
- Du må benytte en ferdig trykket forside som du finner på emnets semesterside.
- **Det skal leveres individuelle besvarelser. Det er tillatt å samarbeide, men identiske besvarelser (direkte avskrift) vil ikke bli godkjent!**
- Sammen med besvarelsen skal du levere et erklæringskjema som du finner på emnets semesterside. **Besvarelser uten erklæringskjema vil ikke bli rettet!**
- **NB!** Du finner informasjon om innleveringsoppgaver og kildebruk på <http://www.sv.uio.no/studier/ressurser/kildebruk/index.html>. Du finner informasjon om konsekvenser ved fusk på <http://www.uio.no/studier/admin/eksamen/fusk/>
- Det er viktig at øvelsesoppgaven blir levert innen fristen (se over). Oppgaver levert etter fristen vil **ikke bli rettet**.*)
- Alle øvelsesoppgaver må leveres på innleveringsstedet som er angitt over. Du må ikke levere øvelsesoppgaven direkte til emnelæreren eller ved e-post.
- Dersom øvelsesoppgaven ikke blir godkjent, vil du få en ny mulighet ved at du får en ny oppgave som skal leveres med en svært kort frist. (Merk: Å levere ”blankt” gir ikke rett til nytt forsøk.) Dersom heller ikke dette forsøket lykkes, vil du ikke få anledning til å avlegge eksamen i dette emnet. Du vil da bli trukket fra eksamen, slik at det ikke vil bli et tellende forsøk.

*) Dersom en student mener at han eller hun har en god grunn for ikke å levere oppgaven innen fristen (for eksempel pga. sykdom) bør han/hun søke instituttet om utsettelse. Normalt vil utsettelse kun bli innvilget dersom det er en dokumentert grunn (for eksempel legeerklæring).

Obligatorisk oppgave Befolkning og velferd ECON 1730 H2012

Det er lov å samarbeide om oppgaven. Men enhver skal sende inn sin egen besvarelse. Skriv kort og presis. Oppgi kilder for tall og utsagn som du bruker i dine resonnementer.

Innleveringsfrist er 29. oktober.

Lykke til

Nico Keilman

-
1. I en kronikk i Dagbladet den 26. november 2010 kritiserte Magnus Marsdal tankegangen i Perspektivmeldingen 2009 (PM2009) at det blir et udekket finansieringsbehov; se <http://www.dagbladet.no/2010/11/26/kultur/debatt/kronikk/velferd/14460142/>

Les denne kronikken og besvar kort følgende spørsmål.

- a. Hvilken forutsetning bak referanseberegningene i PM2009 kapittel 7 er det han angriper først og fremst?
- b. Er denne kritikken berettiget?

Marsdal beskriver et alternativt scenario "Balansert utvikling" der standarden innen helse og omsorg øker med 1% hvert år fram til 2060. Les pensumartikkelen "Velferdsstatens langsiktige finansieringsbehov" av Holmøy og Oestreich Nielsen. Forfatterne rapporterer resultater for en slik beregning basert på 1% standardøkning.

- c. Vurderer du "Balansert utvikling" som et realistisk scenario, sett i lys av resultatene av Holmøy og Oestreich Nielsen?

2. Hvilket land av disse fem hadde høyest andel eldre i 2000: Norge, Sverige, Tyrkia, Italia, Frankrike? Bruk for eksempel FN's Demographic Yearbook, eller en annen statistisk kilde for å finne svaret. Angi nøyaktig hvilken kilde du brukte (detaljert litteraturhenvisning, eller weblenke).

3. I de fleste land i verden er det flere enker enn enkemenn, fordi

- a. kvinner lever lengre enn menn
- b. kvinner gifter seg som oftest med en mann som er litt eldre
- c. menn har høyere tilbøyelighet til gjengiftermål enn kvinner, etter at de har blitt enkemenn
- d. både a, b, og c er riktige.

Begrunn ditt svar med tall fra minst to land. Angi kilde.

4. Statistisk sentralbyrå publiserte en dødelighetstabell for 2011 på

<http://www.ssb.no/emner/02/02/11/dode/>, tabell 5. Besvar kort følgende spørsmål.

- a. Forventet levealder ved fødsel for kvinner er lik 83,45 år. Hvordan tolkes denne variabelen?
- b. Finn forventet gjenstående levetid for en 62-årig kvinne. Hvorfor er denne variabelen viktig i det nye pensjonssystemet?
- c. Dødelighetstabellen er basert på empirisk observerte variabler som beskriver dødelighet i Norge i 2011. Andre variabler er ikke observert, men beregnes i dødelighetstabellen. I tabellen ser du fire

variabler: "Levende ved alder x ", "Døde i alder x til $x+1$ ", "Forventet gjenstående levetid ved alder x ", og "Dødssannsynlighet for alder x ". Hvilke(n) av disse fire variabler er empirisk observert?

d. Når du beregner summen av antall døde menn for alle aldere i dødelighetstabellen, får du et antall (99 884) som er mye større enn observert antall døde menn for år 2011 i tabell 1 (20 069). Forklar forskjellen.

5. I pensumartikkelen "Population aging and the rising cost of public pensions" beskriver Bongaarts fire faktorer/tiltak som kan dempe økningen i utgifter for offentlige pensjoner (se avsnitt "Policy actions"):

- (i) motvirke aldring ("counteract population aging")
- (ii) øke yrkesaktivitet ("increase labor force participation")
- (iii) øke pensjonsalderen ("raise the age at retirement")
- (iv) redusere pensjonsutbetalinger ("reduce public pension benefits")

Drøft kort hvilke(n) av disse fire faktorer/tiltak vi kan regne med at også er aktuelle for Norge i det nye pensjonssystem, sammenlignet med det gamle systemet.

Bruk rundt 250 ord maksimalt.